



Plan Ogólny Gminy Trzydnik Duży Uzasadnienie

Czerwiec 2026 r.

Spis treści:

1. Podstawa prawna	3
2. Wprowadzenie.....	3
3. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ustawy.....	4
4. Przyczyny wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy	11
5. Przyczyny ustalenia gminnych standardów urbanistycznych	12
6. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego	13
7. Ustalenia planu zagospodarowania województwa	16
8. Formy ochrony przyrody oraz ich otulin	16
9. Obszary szczególnego zagrożone powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału.....	18
10. Obszary gruntów zmeliorowanych	19
11. Tereny zagrożenia ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy.....	19
12. Strefy ochronne ujęć wody.....	19
13. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych.....	20
14. Udokumentowane złoża kopalin, tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi	20
15. Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej.....	21
16. Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej ..	21
17. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne	27
18. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne	27
19. Obszary ograniczonego użytkowania	28
20. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji	28
21. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji	28
22. Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją.....	29
23. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne	30
24. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej.....	31
25. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu	32
26. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe.....	34
27. Opracowanie ekofizjograficzne	35
28. Zestawienie rysunków.....	35
29. Zestawienie tabel.....	35
30. Załączniki	35

1. Podstawa prawna

Podstawy prawne opracowania Planu ogólnego gminy Trzydnik Duży stanowią:

- Ustawa z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym (Dz. U. z 2024 r. poz. 1130 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów (Dz.U. 2023 poz. 2758 z późn. zm.),
- Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy (Dz.U. 2024 poz. 729),
- Uchwała Rady Gminy Trzydnik Duży nr III/17/2024 z dnia 28 czerwca 2024 r. w sprawie przystąpienia do sporządzenia planu ogólnego gminy Trzydnik Duży.

2. Wprowadzenie

Niniejszy dokument stanowi uzasadnienie do Planu Ogólnego Gminy Trzydnik Duży, o który mowa w art. 13 h ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym. Zgodnie z przytoczonym artykułem uzasadnienie zawiera wyjaśnienia przyjętych rozwiązań planistycznych oraz spełnienia obowiązków nałożonych ustawą oraz dokumentami wykonawczymi, w szczególności uzasadnienie wyjaśnia:

- 1) przyczyn wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3;
- 2) przyczyn wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy lub obszaru zabudowy śródmiejskiej w granicach określonych w planie ogólnym - w przypadku ich wyznaczenia;
- 3) przyczyn ustalenia gminnych standardów urbanistycznych w zakresie określonym w planie ogólnym;
- 4) sposobu uwzględnienia uwarunkowań rozwoju przestrzennego gminy, o których mowa w art. 13b.”

Jednocześnie dla Planu ogólnego gminy sporządza się również uzasadnienie w części graficznej (załącznik nr 1) zawierający graficzne przedstawienie oraz korelację uwarunkowań do przyjętych rozwiązań planistycznych. Część graficzna uzasadnienia planu ogólnego stanowi prezentację graficzną:

- 1) danych przestrzennych tworzonych dla planu ogólnego, o których mowa w art. 67a ust. 3 pkt 1 i ust. 3a pkt 1;
- 2) granic działek ewidencyjnych pochodzących z bazy danych, o której mowa w art. 4 ust. 1a pkt 2 ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne;
- 3) obiektów przestrzennych w rozumieniu ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, stanowiących uwarunkowania, o których mowa w art. 13b pkt 3,

przy czym, jeżeli te obiekty przestrzenne pochodzą ze zbiorów danych zgłoszonych do ewidencji zbiorów oraz usług danych przestrzennych, o której mowa w art. 13 ust. 2 ustawy z dnia 4 marca 2010 r. o infrastrukturze informacji przestrzennej, wykorzystuje się geometrię tych obiektów przestrzennych.”

3. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym, w tym przedstawienie obliczeń potwierdzających spełnienie warunku, o którym mowa w art. 13d ust. 1 albo 3 ustawy

3.1. Zapotrzebowanie na nową zabudowę gminy Trzydnik Duży

Zgodnie z art. 13b ust. 1 pkt 7 ustawy o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym ustalenia planu ogólnego określa się z uwzględnieniem zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie. Zapotrzebowanie oblicza się na podstawie § 3 ust. 2 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, dokumentowania prac planistycznych w zakresie tego planu oraz wydawania z niego wypisów i wyrysów dla gminy.

Dla obliczenia zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową przyjmują się najnowsze pełne dane udostępnione przez statystykę publiczną. Z uwagi na zakres danych niezbędnych do przeprowadzenia zapotrzebowania na nową zabudowę przyjmują się dane z roku 2024.

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

gdzie:

- ZAP - oznacza zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową,
- M_{20} - oznacza prognozowaną liczbę mieszkańców gminy w oparciu o dane udostępniane przez statystykę publiczną, powiększoną o 5%,
- PUM_0 - oznacza łączną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodną z najnowszymi danymi,
- P_{20} - oznacza prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca.

Prognozowana liczba mieszkańców wg Głównego Urzędu Statystycznego na rok 2044 dla gminy Trzydniku Dużym wynosi 4500 mieszkańców.

$$M_{20} = 4500 \text{ os.} + 5\%$$

$$M_{20} = 4725 \text{ os.}$$

Powierzchnię użytkową mieszkań w gminie zgodnie z danymi z 2024 r. wyniosła:

$$PUM_0 = 198\,863\,m^2$$

Prognozowaną powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca oblicza się zgodnie z wzorem ujętym w ww. rozporządzeniu:

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}, \text{ lub}$$

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$

gdzie:

- P_0 - oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z najnowszymi danymi,
- P_{-10} - oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 10 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane,
- P_{-20} - oznacza powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca zgodną z danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną, według stanu na 20 lat przed rokiem, z którego pochodzą najnowsze dane.

zgodnie z danymi powierzchnię użytkową mieszkań w gminie na jednego mieszkańca na poszczególne okresy wniosła:

$$P_0 = 34,0\,m^2$$

$$P_{-10} = 29,7\,m^2$$

$$P_{-20} = 25,8\,m^2$$

$$P_{20} = 3P_0 - 2P_{-10}$$

$$P_{20} = 3 \times 34,0 - 2 \times 29,7$$

$$P_{20} = 102,0 - 59,4$$

$$P_{20} = 42,6\,m^2$$

, lub

$$P_{20} = 2P_0 - P_{-20}$$

$$P_{20} = 2 \times 34,0 - 25,8$$

$$P_{20} = 68 - 25,8$$

$$P_{20} = 42,2 \text{ m}^2$$

Dla dokładności obliczeń przewidywaną powierzchnię użytkową mieszkań obliczono wg dwóch wzorów, wybrano bardziej korzystny wynik wynoszący:

$$P_{20} = 42,6 \text{ m}^2$$

Po przyjęciu odpowiednich danych oraz obliczaniu współczynnika P, obliczono zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

$$ZAP = M_{20} - \frac{PUM_0}{P_{20}}$$

$$ZAP = 4725 - \frac{198\,863}{42,6}$$

$$ZAP = 57 \text{ os.}$$

Zgodnie z § 3 ust. 9 przytoczonego rozporządzenia w sprawie projektu planu ogólnego gminy (...), w przypadku, gdy zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową wynosi mniej niż 1000 w gminie (zgodnie z najnowszymi danymi gmina liczy 5856 os.), w której liczba mieszkańców zgodnie z najnowszymi dostępnymi danymi udostępnianymi przez statystykę publiczną wynosi nie mniej niż 5000 - dopuszcza się przyjęcie, że wynosi 1000.

Zapotrzebowanie na nową zabudowę mieszkaniową dla gminy Trzydnik Duży przyjmuje się:

$$ZAP = 1000 \text{ os.}$$

Według najnowszych statystyk GUS przeciętna liczba osób przypadających na 1 mieszkanie w gminie wynosi 2,96 zgodnie z tymi danymi dla zaspokojenia potrzeb 1000 os. zapotrzebowanie na nowe lokale mieszkalne lub domy jednorodzinne wynosi 338.

3.2. Analiza chłonności terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w strefach, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-3 ustawy

Chłonność terenów niezabudowanych w strefach planistycznych zgodnie z § 3 ust. 11 Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 8 grudnia 2023 r. w sprawie projektu planu ogólnego gminy, (...), oblicza się uwzględniając powierzchnię terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie w sposób najbardziej zbliżony do planowanego w strefie w zakresie rodzaju

zabudowy i nadziemnej intensywności zabudowy, z możliwością uwzględnienia prognozowanych proporcji między funkcją mieszkaniową a innymi funkcjami.

Chłonność terenów niezabudowanych obliczą się dla stref, o których mowa w art. 13c ust. 2 pkt 1-3 u.p.z.p tj.: strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW), strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ) oraz strefę wielofunkcyjną z zabudową zagrodową (SZ). Suma chłonności w tych strefach w całej gminie, w tym luk w istniejącej zabudowie, zgodnie z art. 13d ust. 2 u.p.z.p, nie może być mniejsza niż 70% oraz większa niż 130% wartości zapotrzebowania na nową zabudowę mieszkaniową w gminie.

Wyznaczenie terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie przeprowadzono w następujący sposób:

- Wyznaczono strefy wielofunkcyjne z możliwością zabudowy mieszkaniowej,
- Wyłączono z stref tereny zabudowane ujęte w EGIB jako tereny zabudowane i zurbanizowane o użytkach gruntowych: B, Ba, Bi, Bp, Bz, K, dr, Tk, Ti, Tp oraz grunty rolne zabudowane Br,
- Na podstawie ortofotomapy, BDOT500 oraz BDOT10K wyłączono również tereny zagospodarowane w sposób trwały lub jednolity z istniejącą zabudową tj. tereny w trakcie procesu budowlane, tereny zabudowane budynkami nie ujętymi na ww. użytkach gruntowych, tereny służące jako stałe składowiska oraz napowietrzne magazyn związane z prowadzoną działalnością rolniczą lub usługową,
- Wyłączeniu również podlegały luki, których powierzchnia była mniejsza niż 500 m², co uznaje się za minimalną racjonalną powierzchnię działki dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej,
- Następnie wyłączono luki, których geometria nie pozwalała na racjonalne zagospodarowanie lub luki, których szerokość była mniejsza niż 12 m,
- Pozostałe tereny uznano za tereny niezabudowane, które mogą zostać zabudowane.

W celu uzyskania chłonności jak najbardziej zbliżonej do realiów zagospodarowanie i zapotrzebowania rynkowe w obliczeniach wzięto również pod uwagę uwarunkowania obejmujące: dostęp do dróg publicznych, dostęp usług, sposób zagospodarowania zabudowy o podobnym charakterze w bezpośrednim położeniu, możliwości geotechniczne posadowienia budynku, występowanie infrastruktury technicznej oraz stan rynku nieruchomości.

Po przeprowadzeniu delimitacji terenów niezabudowanych, w tym luk w istniejącej zabudowie oraz analizie uwarunkowań oddziałujących na możliwości zabudowy ustalono następujące dane wyjściowe:

- Zapotrzebowanie na nową zabudowę wynosi 1000 os.,
- Chłonność zabudowy zgodnie z obliczonym zapotrzebowaniem nie może być mniejsza niż 700 oraz nie większa niż 1300 os.,

- Zgodnie z danymi statystycznymi liczba osób przypadających na 1 mieszkanie w gminie wynosi 2,96,
- Średnia optymalna wielkość nowej działki budowlanej dla zabudowy mieszkaniowej jednorodzinnej wynosi 1000 m²,
- Średnia optymalna wielkość nowej działki budowlanej dla zabudowy zagrodowej wynosi 3000 m²
- Powierzchnia terenów niezabudowanych w SZ: 2 292 095,81 m²,
- Powierzchnia terenów niezabudowanych w SJ: 35 851,11 m²,
- Strefy SW zostały wyznaczone jedynie dla istniejącej zabudowy wielorodzinnej,
- Udział zabudowy usługowej w strefie: 5% - dla SZ, 30% dla SJ,
- Udział terenów ogólnodostępnych w strefie (komunikacja, zielen): 10%,
- Udział terenów produkcji rolniczej w strefie (obiekty produkcji rolniczej i przetwórstwa rolniczego, tereny orne, silosy, składowiska i magazyny): 20% - dla SZ, 0% dla SJ,
- Udział terenów, które nie zostaną skonsumowane, ze względu na trudne warunki geotechniczne posadowienia obiektów, spadki terenu, brak dostępności komunikacyjnej, chęć ulokowania kapitału, nieuregulowane sprawy własnościowe, działki rekreacyjne, tereny w strefach technologicznych, sanitarnych itp.: 10%,

Dla określenia chłonności terenów zabudowy jednorodzinnej i zagrodowej użyto wzoru:

$$Ch_x = \frac{PL_x * (1 - W_U - W_O - W_R - W_{TZ})}{PD_x} * ONG$$

Gdzie:

Ch_x - chłonność terenów niezabudowanych danej strefy,

PL_x - powierzchnia terenów niezabudowanych, w tym luk w zabudowie danej strefy,

PD_x - optymalna powierzchnia działki budowlanej dla danej strefy,

W_U - wskaźnik udziału zabudowy usługowej,

W_O - wskaźnik udziału terenów ogólnodostępnych,

W_R - wskaźnik udziału terenów produkcji rolniczej,

W_{TZ} - wskaźnik terenów, które nie zostaną skonsumowane,

ONG - średnia ilość osób przypadająca na 1 mieszkanie w gminie.

Chłonność terenów dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową zagrodową:

$$Ch_{SZ} = \frac{PL_{SZ} * (1 - W_U - W_O - W_R - W_{TZ})}{PD_{SZ}} * ONG$$

$$Ch_{SZ} = \frac{2\,292\,095,81 * (1 - 0,05 - 0,1 - 0,2 - 0,1)}{3000} * 2,96$$

$$Ch_{SZ} = \frac{1\,260\,652,70}{3000} * 2,96$$

$$Ch_{SZ} = 420,22 * 2,96$$

$$Ch_{SZ} = 1243,85 \sim 1244 \text{ os.}$$

Chłonność terenów dla strefy wielofunkcyjnej z zabudową mieszkaniową jednorodzinną:

$$Ch_{SJ} = \frac{PL_{SJ} * (1 - W_U - W_O - W_{TZ})}{PD_{SJ}} * ONG$$

$$Ch_{SJ} = \frac{35\,851,11 * (1 - 0,3 - 0,1 - 0,1)}{1000} * 2,96$$

$$Ch_{SJ} = \frac{17925,5}{1000} * 2,96$$

$$Ch_{SJ} = 17,93 * 2,96$$

$$Ch_{SJ} = 53,07 \sim 54 \text{ os.}$$

Suma chłonności poszczególnych stref wynosi zatem **1298** os. co stanowi **129,8%** zapotrzebowania na zabudowę mieszkaniową co spełnia warunek ujęty w m.in. 13d ust. 2 u.p.z.p.

3.3. Przyczyny wyznaczenia stref planistycznych w granicach określonych w planie ogólnym

Wyznaczanie stref planistycznych stanowi zasadniczy i obowiązkowy element planu ogólnego gminy. Strefy planistyczne wyznacza się w oparciu o uwarunkowania rozwoju przestrzennego gminy ujęte w m.in. 13b u.p.z.p. Zgodnie z m.in. 13c ust. 2 dopuszcza się wyznaczenie w planie ogólnym 13 różnych stref planistycznych obejmujących istniejące oraz definiujących planowane zagospodarowania terenu. W katalogu wymienione zostały następujące strefy:

- **SW** - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową wielorodzinną,
- **SJ** - strefa wielofunkcyjna z zabudową mieszkaniową jednorodzinną,
- **SZ** - strefa wielofunkcyjna z zabudową zagrodową,
- **SU** - strefa usługowa,
- **SH** - strefa handlu wielkopowierzchniowego,
- **SP** - strefa gospodarcza,
- **SR** - strefa produkcji rolniczej,
- **SI** - strefa infrastrukturalna,
- **SN** - strefa zieleni i rekreacji,
- **M.IN.** - strefa cmentarzy,
- **SG** - strefa górnictwa,

- **SO** - strefa otwarta,
- **SK** - strefa komunikacyjna.

Zgodnie z m.in. 13a ust. 5 ustawy strefy planistyczne uwzględnia się przy sporządzaniu miejscowych planów zagospodarowania przestrzennego oraz stanowią podstawę prawną decyzji o warunkach zabudowy i zagospodarowaniu terenów.

Szczególną uwagę należy zwrócić na możliwość wyznaczenia stref SW, SJ, SZ, które zgodnie z art. 13d ustawy w pierwszej kolejności wyznacza się na obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej, z wyłączeniem luk w tej zabudowie o ile uwarunkowania tego nie zabraniają. Jednocześnie suma chłonności terenów niezabudowanych oraz luk w zabudowie w wyznaczonych stref z zabudową mieszkaniową wielorodzinną, jednorodzinną lub zagrodową musi się mieścić w przedziale 70 - 130% zapotrzebowania na nową zabudowę obliczonej w pkt 3.1 uzasadnienia tj. w przedziale 700 - 1300 os. Jeżeli suma chłonności przekracza próg 130% dopuszcza się jedynie wyznaczenie stref planistycznych SW, SJ oraz SZ, na tych obszarach, dla których w obowiązujących miejscowych planach zagospodarowania przestrzennego określono przeznaczenie umożliwiające realizację funkcji mieszkaniowej, obszarach uzupełnienia zabudowy oraz obszarach z istniejącą zabudową o funkcji mieszkaniowej oraz nie wyznacza się tych stref planistycznych na pozostałych obszarach gminy.

Z uwagi na niski stopień pokrycia gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego strefy planistyczne umożliwiające realizację zabudowy mieszkaniowej zostały w głównej mierze wyznaczone dla obszarów z istniejącą zabudową mieszkaniową jednorodzinną oraz jako tereny uzupełnienia luki w zabudowie. Priorytet uzupełnienia zabudowy o charakterze mieszkaniowym ustalono dla największych skupisk mieszkalnych wzdłuż głównych ciągów komunikacyjnych tj. DK74, DW855, drogi powiatowej nr 2717L. Natomiast priorytet formowania nowych skupisk osadniczych wyznaczono dla wsi Baranów i Owczarnia, które zgodnie z strategią rozwoju gminy Trzydnik Duży są obszarami z zauważalnym wzrostem nowej zabudowy mieszkaniowej.

Strefy rozwoju gospodarczego gminy tj. SU, SP wyznaczono w sposób umożliwiający rozwinięcie potencjału produkcyjnego w oparciu o transport kolejowy oraz kołowy. W związku z tym dla gminy wyznacza się dwie kluczowe strefy gospodarcze zlokalizowane w obrębie Olbiercin w rejonie DK74 oraz w obrębie Rzeczyca Ziemiańska w bezpośrednim połączeniu z węzłem kolejowym. Kolejne strefy gospodarcze zostały wyznaczone w sposób ujmujący istniejące zakłady produkcyjne oraz planowane inwestycje zgłoszone we wnioskach i uwagach w trakcie procedury.

Biorąc pod uwagę powyższe, w oparciu o lokalne uwarunkowania przestrzenne w planie ogólnym wyznacza się następujące strefy:

- **2 strefy wielofunkcyjne z zabudową mieszkaniową wielorodzinną (SW),**

- **33 strefy** wielofunkcyjnych z zabudową mieszkaniową jednorodzinną (SJ),
- **350 stref** wielofunkcyjnych z zabudową zagrodową (SZ),
- **73 stref** usługowych (SU),
- **14 stref** gospodarczych (SP),
- **74 strefy** produkcji rolniczej (SR),
- **26 stref** infrastrukturalnych (SI),
- **15 stref** zieleni i rekreacji (SN),
- **6 strefy** cmentarzy (SC),
- **60 strefy** otwarte (SO),
- **12 stref** komunikacyjnych (SK).

Dla planu ogólnego wyznacza się obligatoryjnie wraz z strefami planistycznymi, gminne standardy urbanistyczne obejmujące gminny katalog stref planistycznych oraz mogą obejmować gminne standardy dostępności infrastruktury społecznej. W gminnym katalogu stref planistycznych określa się zgodnie z art. 13e ust. 2 u.p.z.p. m.in. profil funkcjonalny strefy planistycznej, wartości maksymalnej nadziemnej intensywności zabudowy, maksymalnej wysokości zabudowy, maksymalnego udziału powierzchni zabudowy oraz minimalną wartość powierzchni biologicznie czynnej. W myśl przytoczonego artykułu dla stref infrastruktury, stref zieleni i rekreacji oraz stref cmentarza można niemaksymalnych wskaźników obejmujących: intensywność zabudowy, wysokość zabudowy oraz powierzchni zabudowy, jednocześnie dla stref górnictwa, stref otwartych oraz stref komunikacji można wyznaczyć jedynie profile funkcjonalny.

W odniesieniu do istniejącej zabudowy oraz uwarunkowań oraz przewidywanego charakteru nowej zabudowy i sposobu zagospodarowania gminy dla planu ogólnego wyznaczono gminne standardy urbanistyczne opisane szczegółowo w **załączniku nr 2**.

4. Przyczyny wyznaczenia obszaru uzupełnienia zabudowy

Obszary uzupełnienia zabudowy na terenie gminy Trzydnik Duży zostały wyznaczone zgodnie z Rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Technologii z dnia 2 maja 2024 r. w *sprawie sposobu wyznaczania obszaru uzupełnienia zabudowy w planie ogólnym gminy* (Dz. U. z 2024 r. poz. 729). Obszary te stanowią podstawę wraz z profilem funkcjonalnym stref planistycznych do wydawania decyzji o warunkach zabudowy, w związku z niskim pokryciem gminy miejscowymi planami zagospodarowania przestrzennego, wyznacza się obszary uzupełnienia zabudowy. Danymi wyjściowymi dla wyznaczenia obszaru zabudowy były budynki ujęte w Ewidencji Gruntów i Budynków oraz które zawierały się w katalogu budynków określonym w rozporządzeniu oraz granice objęte planem ogólnym wyznaczone zgodnie z u.p.z.p. Obszary uzupełnienia zabudowy wyznaczono przy wykorzystaniu dedykowanego oprogramowania „Wtyczka APP 2” dla oprogramowania QGIS udostępniana przez Ministerstwo Rozwoju i Technologii.

W myśl ww. rozporządzenia wyznaczone obszary uzupełnienia można rozszerzyć w miarę potrzeb oraz w zgodzie z przyjętą polityką przestrzenną gminy. Jednakże powierzchnia rozszerzonych obszarów uzupełnienia nie może przekroczyć powierzchni obliczonej następującym wzorem:

$$Pp = 25\% \times (Pb - Pu)$$

gdzie:

Pp – oznacza łączną maksymalną powierzchnię powiększenia obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1, w wyniku rozszerzenia ich granic,

Pb – oznacza łączną powierzchnię obszarów wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 pkt 1–3 rozporządzenia,

Pu – oznacza łączną powierzchnię obszarów uzupełnienia zabudowy wyznaczonych w sposób, o którym mowa w ust. 1 rozporządzenia.

$$Pp = 25\% \times (9\,082\,171,21 - 3\,082\,619,41)$$

$$Pp = 1\,499\,887,95$$

Maksymalna powierzchnia po rozszerzeniu obszarów uzupełnienia zabudowy zatem nie może przekroczyć powierzchni: 4 582 507,36 m².

Jednocześnie ogranicza się możliwość rozszerzania obszarów uzupełnienia zabudowy na użytkach rolnych klasy bonitacyjnej I-III poza granicami administracyjnymi miast, jeżeli znajdują się one dalej niż 50 m od granicy pasa drogowego drogi publicznej.

W związku z bardzo dużym pokryciem gminy użytkami rolnymi o wysokiej klasie bonitacyjnej obszary uzupełnienia zabudowy rozszerzono jedynie w kluczowych miejscach gminy tj. wokół centrum administracyjnym gminy - obręb Trzydnik Duży, wzdłuż DK74 oraz w obszarach, dla których wyznaczono priorytet formowania się nowych skupisk zabudowy: Baranów i Owczarnia.

Po wyznaczeniu oraz rozszerzeniu zabudowy w kluczowych obszarach gminy w sposób nienaruszający terenów o wysokiej klasie bonitacyjnej suma obszarów uzupełnienia wyniosła: 3 896 256,01 m², powierzchnia nie przekracza maksymalnej powierzchni do wyznaczenia.

5. Przyczyny ustalenia gminnych standardów urbanistycznych

Gminne standardy urbanistyczne przyjęto w zakresie niezbędnym tzn. przyjęto jedynie profile funkcjonalne stref planistycznych oraz wskaźniki urbanistyczne obejmujące: maksymalną nadziemną intensywność zabudowy, dopuszczalną maksymalną wysokość obiektów, maksymalny udział powierzchni zabudowy w powierzchni działki oraz minimalna powierzchnie biologicznie czynną zależnie od specyfikacji danej strefy. W planie ogólnym odstąpiono od określania standardów dostępności infrastruktury społecznej z uwagi na charakter i profil funkcjonalno-przestrzenny gminy.

6. Polityka przestrzenna gminy określona w strategii rozwoju gminy lub strategii rozwoju ponadlokalnego

Strategia Rozwoju Gminy Trzydnik Duży na lata 2026-2036 zakłada prowadzenie rozwoju w formule zrównoważonej, tj. łączenie ochrony dziedzictwa kulturowego i przyrodniczego z modernizacją infrastruktury, edukacji oraz lokalnej gospodarki, przy jednoczesnym wzmacnianiu bezpieczeństwa i jakości życia mieszkańców. Wizja roku 2036 opisuje gminę jako obszar nowoczesny i atrakcyjny do zamieszkania oraz prowadzenia działalności, zdolny do przyciągania inwestorów i turystów dzięki ofercie kulturalnej i rekreacyjno-turystycznej oraz działaniom na rzecz samowystarczalności energetycznej i odpowiedzialnego zarządzania zasobami. W ujęciu funkcjonalnym strategia jednoznacznie utrzymuje rolniczy charakter przestrzeni jako czynnik determinujący kierunki rozwoju, przy równoległym ukierunkowaniu na wielofunkcyjność obszarów wiejskich (usługi, rzemiosło, agroturystyka) oraz rozwój zaplecza osadniczego powiązanego z ośrodkami zewnętrznymi, w szczególności Kraśnikiem i w dalszej perspektywie Lublinem.

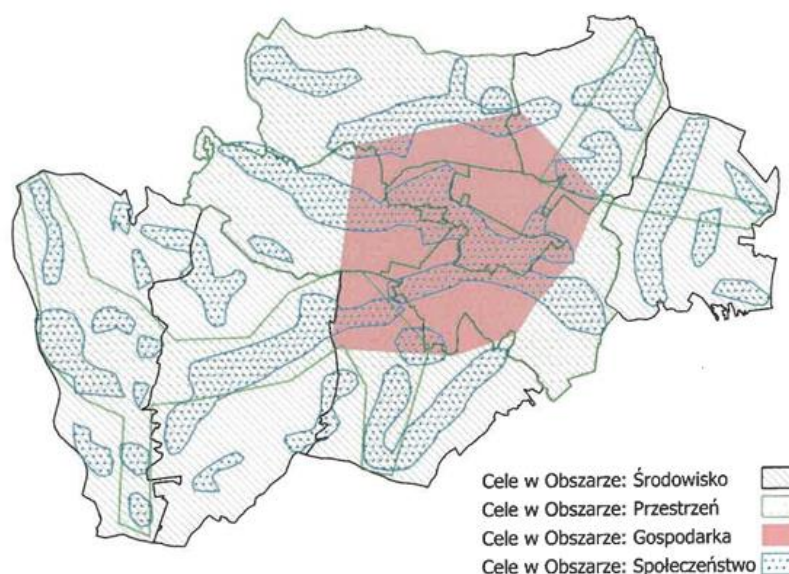
Diagnoza przestrzenna wskazuje na potrzebę uporządkowania procesów inwestycyjnych i wzmocnienia narzędzi planowania miejscowego. Układ osadniczy gminy jest historycznie ukształtowany pasmowo wzdłuż tras komunikacyjnych, z występowaniem zarówno form zwartych, jak i rozproszonych, przy dominacji zabudowy wiejskiej jednorodzinnej. Jednocześnie odnotowano niski poziom pokrycia planami miejscowymi (ok. 0,38% powierzchni gminy; łącznie ok. 39,43 ha objęte MPZP), co w praktyce skutkuje znaczącym udziałem decyzji administracyjnych w kształtowaniu zagospodarowania. W odpowiedzi na to strategia akcentuje rolę modelu struktury funkcjonalno-przestrzennej jako ramy racjonalnego gospodarowania przestrzenią, zapewnienia ładu przestrzennego i ograniczania konfliktów funkcjonalnych, a także jako odniesienia dla polityk rozwojowych. Model ten utrzymuje strukturę wieloośrodkową z dominującą rolą Trzydnika Dużego (koncentracja funkcji administracyjnych, edukacyjnych, zdrowotnych, kulturalnych i usługowych) oraz ośrodkami pomocniczymi w Olbięcinie, Rzeczycy Ziemiańskiej i Rzeczycy Księżej. Rekomendacje polityki przestrzennej obejmują m.in. zapewnienie warunków dla wielofunkcyjnego rozwoju, wyznaczanie terenów aktywności gospodarczej oraz stref inwestycyjnych i obszarów wyłączonych z zabudowy, przy priorytecie utrzymania i ochrony terenów rolnych i leśnych oraz krajobrazu kulturowego.

Rozwój mieszkalnictwa jest w strategii traktowany jako element wzmacniający funkcję osadniczą gminy, realizowany jednak w reżimie ładu przestrzennego i efektywności infrastrukturalnej. Założono koncentrację nowej zabudowy w granicach istniejących jednostek osadniczych (w celu ograniczenia rozproszenia i lepszego wykorzystania infrastruktury) oraz wspieranie mieszkalnictwa jednorodzinnego i zagrodowego przy zachowaniu tradycyjnego krajobrazu wsi. Jako lokalizacje szczególnie istotne dla rozwoju funkcji osadniczej wskazano m.in. Owczarnię, Trzydnik Duży, Rzeczycę Ziemiańską, Rzeczycę Księżą i Olbięcin, które mają pełnić naturalne zaplecze mieszkaniowe dla rozwijającego się ośrodka Kraśnika (a w przyszłości także Lublina). Dopuszczono racjonalne powiększanie terenów zabudowy mieszkaniowej, w tym możliwość przeznaczenia na cele zabudowy

gruntów rolnych klas I-III w uzasadnionych przypadkach (enklawy wśród istniejącej zabudowy lub konieczność zapewnienia spójności układu przestrzennego), przy czym rozstrzygnięcia mają następować w planie ogólnym z zachowaniem wymogów ochrony gruntów. Powyższe kierunki są bezpośrednio sprzężone z układem celów strategicznych dokumentu: (1) wzrost atrakcyjności przestrzeni/przestrzeni publicznej poprzez rozwój i modernizację infrastruktury (drogi, chodniki, ścieżki rowerowe, oświetlenie, rewitalizacja) oraz działania obejmujące również racjonalne powiększanie terenów mieszkaniowych jako element porządkowania i poprawy jakości przestrzeni; (2) poprawa jakości życia mieszkańców przez rozwój infrastruktury edukacyjnej, sportowej, kulturalnej i społecznej oraz wzmacnianie dostępu do usług zdrowotnych i opiekuńczych; (3) ochrona i poprawa stanu środowiska naturalnego, realizowana poprzez rozwój infrastruktury wodno-kanalizacyjnej, termomodernizację, rozwój OZE i działania adaptacyjne do zmian klimatu oraz waloryzację zasobów przyrodniczych; (4) wzrost przedsiębiorczości i rozwój lokalnej gospodarki, oparty o nowoczesną biogospodarkę (rolnictwo, przetwórstwo rolno-spożywcze, rybactwo), dywersyfikację w kierunku agroturystyki, rozwój infrastruktury gospodarczej oraz działania planistyczno-inwestycyjne, w tym aktualizację MPZP i opracowanie planu ogólnego zgodnie z potrzebami inwestycyjnymi, a także tworzenie terenów pod budownictwo mieszkaniowe i aktywności usługowo-produkcyjne.

Analizie poddano również Strategii Rozwoju Ponadlokalnego na lata 2023 - 2027 z perspektywą do 2035 r. „Razem dla rozwoju”, w która zgodnie z porozumieniem określono plany rozwoju dla miasta Kraśnik oraz 8 gmin sąsiednich: Anapol, Dzierzkowice, Gościeradów, Kraśnik, Trzydnik Duży, Urzędów, Wilkołaz oraz gminy Zakrzówek. Strategia określa 4 obszary działań mające na celu rozwój Miejskiego Obszaru Funkcjonalnego Kraśnika (MOF) oraz wzrost konkurencyjność obszaru na tle regionalnym i krajowym. Obszary działań obejmują: Środowisko, Przestrzeń, Gospodarkę i Społeczeństwo. Dla poszczególnych obszarów działań określono główne cele strategiczne:

- a) Obszar Środowisko:
 - Zwiększenie wykorzystania OZE,
 - Skuteczne zagospodarowanie odpadów,
- b) Obszar Przestrzeń - poprawa dostępności komunikacji i jakości taboru
- c) Obszar Gospodarka - zwiększenie atrakcyjności inwestycyjnej
- d) Obszar Społeczeństwo - poprawa jakości życia społeczeństwa i rozwój mieszkalnictwa



Rysunek 1: Cele w Obszarach strategicznych w ujęciu terytorialnym; źródło: Strategii Rozwoju Ponadlokalnego na lata 2023 - 2027 z perspektywą do 2035 r. „Razem dla rozwoju”

Jak wskazują cele strategiczne jednostki wchodzące w skład MOF powinny skoncentrować się przede wszystkim na rozwoju infrastruktury elektroenergetycznej, wspólnego gospodarowania odpadami oraz podniesienia jakości komunikacji między jednostkami osadniczymi. Głównym nacisk jaki stawia strategia rozwoju ponadlokalnego to umocnienie potencjału gospodarczego miasta Kraśnik oraz bezpośrednich terenów wokół, co zostało ukazane na *Rysunku 1*. Dla gminy Trzydnik Duży zostały wyznaczone wszystkie obszary obejmujące wszystkie cele strategiczne, jednakże należy zauważyć, że strategii podkreśla konieczność oceny potrzeb problemów poszczególnych JST, wskutek których należy dobrać odpowiednie instrumenty zaradcze i rozwojowe. W dokumencie zostały określone rekomendacje dla kreowania polityki przestrzennej i lokalnych dokumentów planistycznych, w szczególności należy podkreślić rekomendacje:

- za podstawowe strefy rozwoju gospodarczego wskazuje się obszary atrakcyjne inwestycyjnie dla rozwoju przedsiębiorczości pozarolniczej obejmujące tereny podmiejskie i w ośrodkach gminnych na kierunkach spójnych powiązań transportowych,
- uciążliwe lub wysokospecjalistyczne aktywności/przedsięwzięcia gospodarcze należy lokalizować w wyodrębnionych strefach umożliwiających eliminację środowiskowych kolizji funkcjonalnych oraz kształtowanie powiązań pomiędzy strefą produkcyjną a bazą badawczo-rozwojową,
- systemy przyrodnicze gmin powinny być wzajemnie spójne i uwzględniać elementy regionalnej sieci ekologicznej;
- w kształtowaniu zagospodarowania w granicach korytarzy ekologicznych należy: utrzymywać przestrzenie wolne od zabudowy, zapewnić odpowiednie rozwiązania przestrzenne umożliwiające migrację zwierząt (...)

- zapewnienie dostępności do ośrodków obsługi skupiających funkcje usługowe (ośrodki gminne) oraz zwiększenia mobilności mieszkańców lokalne polityki przestrzenne powinny uwzględniać przywrócenie i usprawnienie powiązań komunikacyjnych miejscowości wiejskich z ośrodkami lokalnymi i ponadlokalnymi,
- ochrona terenów rolnych przed degradacją oraz minimalizowania negatywnych skutków ekonomicznych związanych z rozpraszaniem zabudowy.

7. Ustalenia planu zagospodarowania województwa

Plan Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego (PZPWL) przyjęty uchwałą nr XI/162/2015 Sejmiku Województwa Lubelskiego z dnia 30 października 2015 r. określa politykę przestrzenną samorządu województwa realizując założenia określone w dokumentach strategicznych, koncepcyjnych, programach rządowych oraz samorządowych przewidzianych do realizacji na obszarze jednostki samorządowej. PZPWL wyznacza kierunki rozwoju województwa lubelskiego jako zrównoważony rozwój przestrzenny regionu prowadzący do podniesienia konkurencyjności województwa i poprawy warunków życia.

PZPWL definiuje gminę Trzydnik Duży jako gminę wiejską o wysokim potencjale gospodarki żywnościowej, w tym rolnictwie i rybactwie. Plan nie wyznacza dla gminy funkcji regionalnych, subregionalnych lub dominującego ośrodka lokalnego wskazanego do wzmacniania funkcji tych funkcji. Biorąc pod uwagę powyższe Trzydnik Duży pełni rolę lokalnego ośrodka osadniczego o charakterze produkcyjno-wytwórczym.

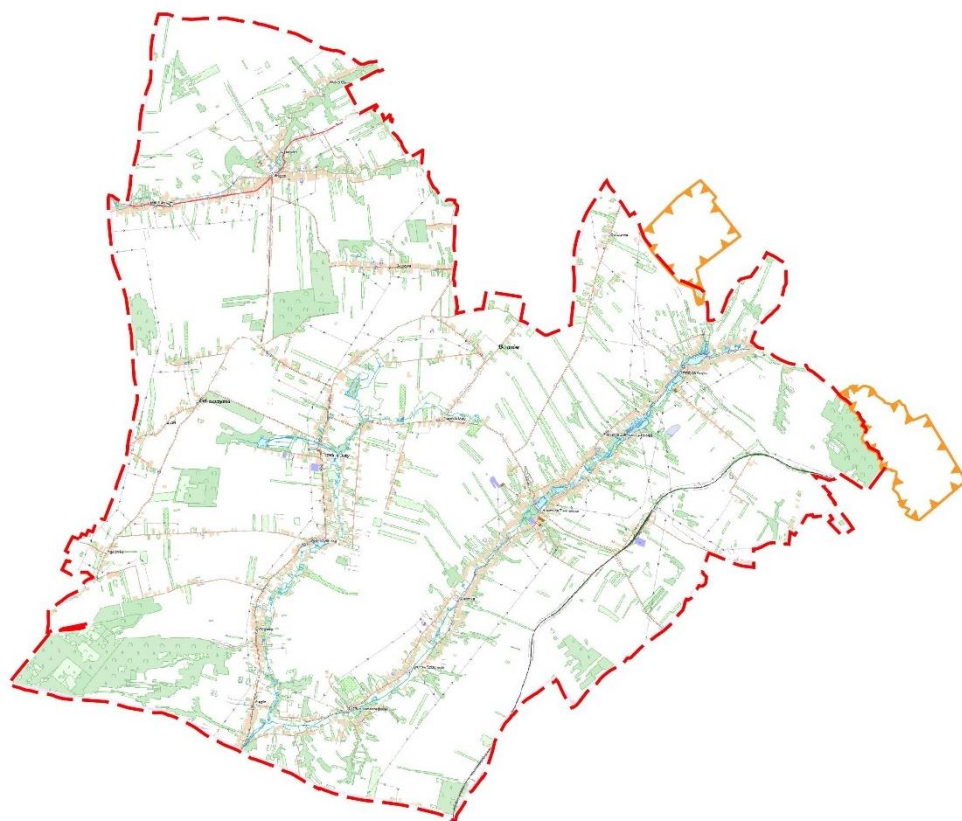
Głównymi kierunkami rozwoju wyznaczonymi w Planie Zagospodarowania Przestrzennego Województwa Lubelskiego związanymi z gminą Trzydnik są:

- gospodarowanie zasobami naturalnymi - ochronę zlewni Sanny do Zaklikowa,
- jakości środowiska - nielokalizowanie funkcji wrażliwych na uciążliwości hałasu na terenach położonych w bezpośrednim sąsiedztwie głównych drogowych powiązań transportowych (DK74),
- gospodarka rybacka - budowa nowych obiektów stawowych,
- infrastruktura - budowa i rozbudowa systemów kanalizacji zbiorowej, budowa oczyszczalni ścieków, rozbudowa przesyłowej sieci gazowniczej, modernizacja linii kolejowej nr 68,
- bezpieczeństwo publiczne - zabiegi techniczne i biologiczne na terenach osuwiskowych,
- gospodarka żywnościowa - optymalne wykorzystanie potencjału produkcyjnego gleb oraz aktywizacja gospodarcza poprzez rozwój przetwórstwa rolno-spożywczego.

8. Formy ochrony przyrody oraz ich otulin

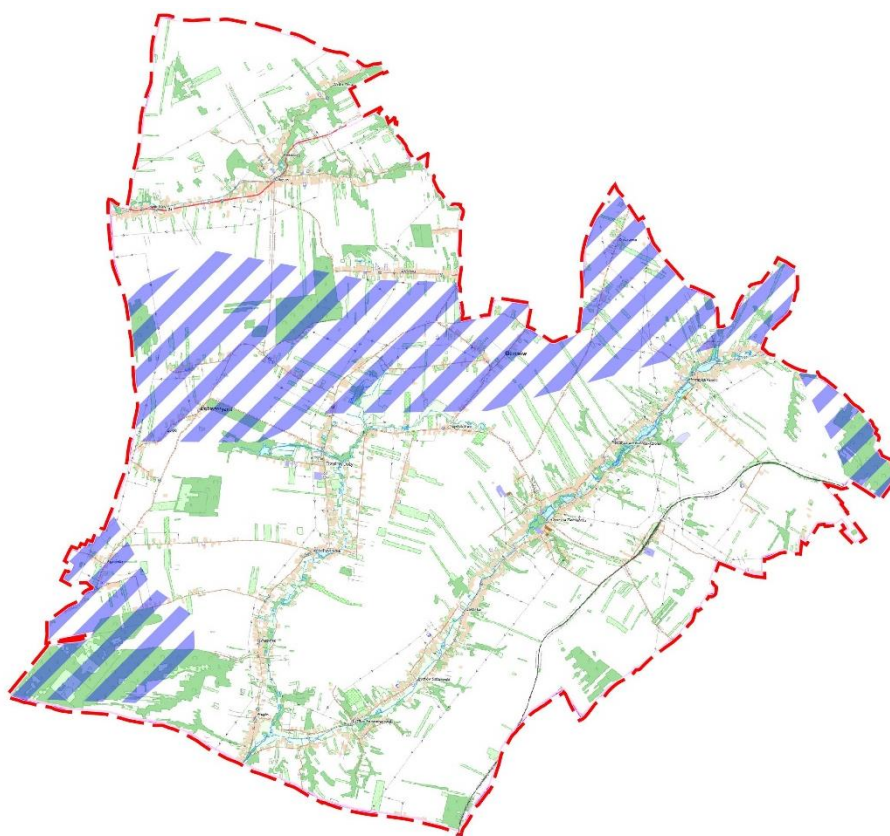
Części gminy została objęta specjalnymi obszarami ochrony Natura 2000 ochrony siedliskowej Polichna obejmując niewielkie tereny w wschodniej części obrębu Rzeczyca Księża. Dla obszaru

wskazuje się ochronę i pielęgnację drzewostanu, w szczególności Grądu środkowoeuropejskiego i subkontynentalnego oraz Żyzne buczyny, przy jednoczesnym zmniejszeniu udziałów gatunków obcych ekologicznie i regionalnie. W dokumentacji siedliska nie wskazują się zmian lub wprowadzenia działań niezbędnych do utrzymania bądź odtworzenia właściwego stanu ochrony środowiska, o której mowa w art. 28 ust. 10 pkt 5 ustawy o ochronie środowiska.



Rysunek 2: Obszary Natura 2000; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Przez teren gminy przebiega korytarz ekologiczny Roztocze-Przełom Wisły o znaczeniu krajowym. Korytarz jest elementem krajowej sieci korytarzy ekologicznych, stanowiącej system powiązań przestrzennych umożliwiających migrację i wymianę genetyczną populacji dzikich gatunków zwierząt i roślin. Przebieg tych korytarzy przez obszar gminy ma istotne znaczenie dla zachowania ciągłości ekologicznej w skali regionalnej i krajowej. Zgodnie z dnia 16 kwietnia 2004 r. o ochronie przyrody, korytarze ekologiczne są uznawane za element przyrodniczy krajobrazu wymagający zachowania i ochrony. Planowanie inwestycji na ich obszarze powinno uwzględniać ograniczenia w celu zachowania ich drożności ekologicznej.



Rysunek 3 Obszary korytarzy ekologicznych; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska

Zgodnie z danymi Główniej Dyrekcji Ochrony Środowiska w gminie znajdują się 32 pomniki przyrody. W głównej mierze są to gatunki Dębu, Kasztanowca, Jesionu oraz Modrzewia. Pomniki przede wszystkim skoncentrowane są w rejonie dawnego pałacu T. Kowalskiego w miejscowości Olbincin i stanowią część układu dworsko-parkowego.

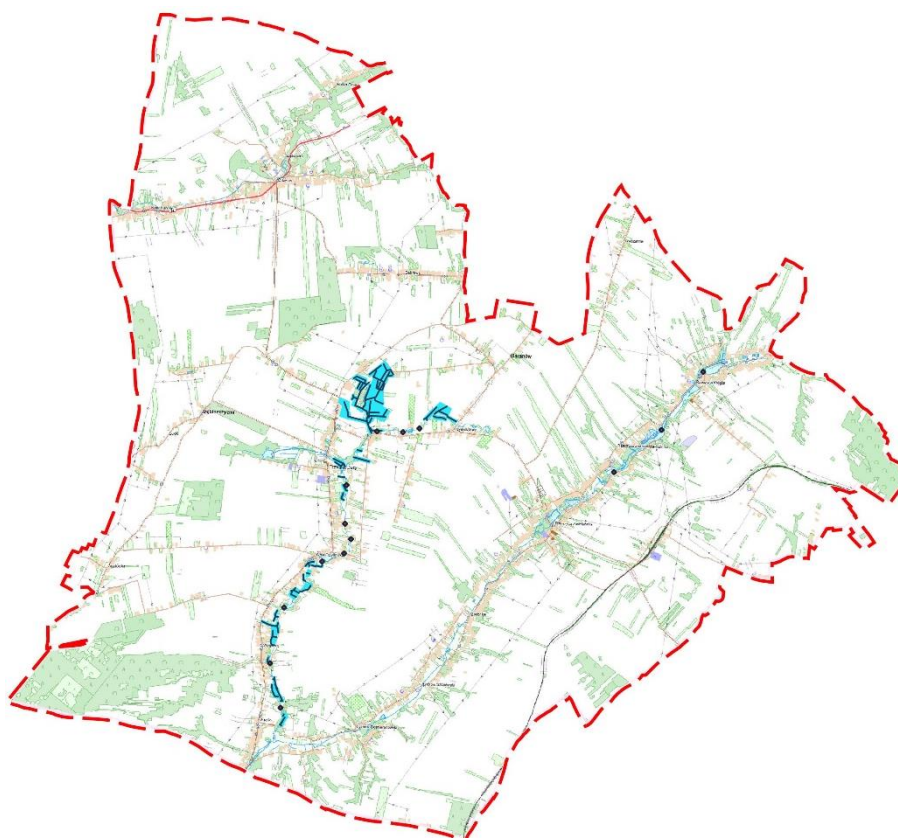
9. Obszary szczególnego zagrożone powodzią, wały przeciwpowodziowe oraz pasy o szerokości 50 m od stopy wału

Na terenie gminy nie występują obszary szczególnego zagrożenia powodziowego o intensywności wysokiej (Q10% - raz na 10 lat), średniej (Q1% - raz na 100 lat) lub niskiej (Q0,2% - raz na 500 lat).

Na terenie gminy nie zidentyfikowano obszarów ograniczających możliwości zagospodarowania, w związku z lokalizacją wałów przeciwpowodziowych, o których mowa w art. 176 ust. 1 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne* (Dz. U. z 2024 r. poz. 1087 ze zm.). W przypadku budowy nowych urządzeń i budowli wodnych należy dostosować zagospodarowanie do ograniczeń związanych z gospodarką wodną w sposób nie zagrażający jakości lub stanu wód powierzchniowych i gruntowych.

10. Obszary gruntów zmeliorowanych

Melioracje wodne polegają na regulacji stosunków wodnych w celu polepszenia zdolności produkcyjnej gleby i ułatwienia jej uprawy. Na terenie gminy zlokalizowane są urządzenia melioracji wodnej w postaci rowów melioracyjnych oraz zbiorników retencyjnych oraz hodowlanych. Rozmieszczenie oraz charakter urządzeń nie wprowadzają znaczących ograniczeń w zagospodarowaniu terenu a ich funkcjonowanie koliduje z terenami inwestycyjnymi.



Rysunek 4: Urządzenia melioracyjne; źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGWWP

11. Tereny zagrożenia ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy

Zgodnie z Systemem Osłony Przeciw Osuwiskowej (SOPO) na terenie gminy nie występują tereny zagrożone ruchami masowymi ziemi oraz tereny, na których występują te ruchy, brak jest zatem uwarunkowań wynikających z takich terenów. Pokreślenia jednak wymaga fakt, że osuwiska lub ruchy mas ziemi mogą występować w miejscach podmokłych i stromistych, w szczególności w rejonach dolin rzek lub zbiorników wodnych, wysokich nieumocnionych skarp.

12. Strefy ochronne ujęć wody

Na terenie gminy występują ujęcia wód dla potrzeb zaopatrzenia ludzi w wodę użytkową oraz do celów przemysłowo-gospodarczych:

- 8210291 - Wodociąg Wiejski
- 8210004 - Wodociąg Wiejski
- 8210005 - Wodociąg Wiejski
- 8210064 - Zakład wychowawczy W Olbiercinie
- 8210127 - Szkoła podstawowa W Olbiercinie
- 8210130 - Spółka AKPOL,
- 8210131 - Szkoła Podstawowa W Rzeczyca Księża,
- 8210139 - Lecznica Zwierząt W Trzydnik Duży,
- 8210143 - Gorzelnia W Olbiercinie,
- 8210189 - Zlewnia mleka w Rzeczyca Księża,
- 8210191 - KOL-ROL,
- 8210200 - Zlewnia mleka w Rzeczyca Ziemiańska,
- 8210209 - PKP,
- 8210217 - Zlewnia mleka W Dąbrowa,
- 8210221 - SKW-TUCZ,
- 8210289 - OSP W Olbiercinie
- 8210318 - Gospodarstwo sadownicze W Trzydnik Mały
- 8570026 - Zlewnia mleka w Łychów Szlachecki

Dla żadnego z powyższych ujęć wody nie wyznaczono strefy ochrony bezpośredniej lub pośredniej ujęcia wody, w związku z tym nie wynikają uwarunkowania oraz ograniczenia o których mowa w art. 128 ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. *Prawo wodne*

13. Obszary ochronne zbiorników wód śródlądowych

Na terenie gminy występują liczne zbiorniki wodne i cieki wodne. Gmina w całości położona jest w obszarze Głównego Zbiornika Wód Podziemnych (GZWP) Niecka Lubelska Dla wymienionych wód śródlądowych w granicach gminy Trzydnik Duży, nie ustanowiono obszarów ochronnych zbiorników wód śródlądowych, o których mowa ustawy Prawo wodne.

14. Udokumentowane złoża kopalin, tereny górnicze i obszary górnicze wraz z filarami ochronnymi

Na terenie gminy występuje kopalina węgla brunatnego w miejscowości Trzydnik Mały o łącznej powierzchni około 44,29 ha. Aktualnie złoża węgla nie podlega wydobywaniu, nie została również wydana koncesja umożliwiającą wydobycie kopaliny.



Rysunek 5: Kopalina węgla brunatnego; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego

Na terenie gminy wykazuje się również złoże Fosforytu - Gościeradów Plebański, jednakże obszar zlokalizowana na terenie Trzysznica obejmuje mniej niż 6 m², w związku z tym uznaje się za pomijalne uwarunkowania związana z tą kopaliną. W granicach gminy nie zostały wyznaczone tereny i obszary górnicze oraz nie wyznaczono oraz nie wykazują się potrzeby wyznaczenia filarów ochronnych.

15. Obszary uzdrowisk oraz obszary ochrony uzdrowiskowej

Na terenie gminy nie występują obszary uzdrowiskowe, obszary ochrony uzdrowiskowej lub zakład lecznictwa uzdrowiskowego podlegające ochronie w myśl ustawy z dnia 28 lipca 2005 r. o lecznictwie uzdrowiskowym, uzdrowiskach i obszarach ochrony uzdrowiskowej oraz o gminach uzdrowiskowych.

16. Zabytki objęte formami ochrony, o których mowa w ustawie z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. z 2022 r. poz. 840 oraz z 2023 r. poz. 951, 1688 i 1904), lub ujęte w wojewódzkiej lub gminnej ewidencji zabytków oraz dobra kultury współczesnej

Na obszarze gminy można zaobserwować liczne elementy dziedzictwa kulturowego, zabytkowe obiekty świeckie i wyznaniowe, dawne układy ogrodowe, pałacowe, urbanistyczne oraz obiekty archeologiczne.

a) Zabytki objęte ochroną na podstawie wpisu do rejestru zabytków:

Lp.	Lokalizacja	Nazwa	Nr decyzji
1	Rzeczyca Ziemiańska	zespół kościoła parafialnego pw. Przemienienia Pańskiego: kościół z wyposażeniem wnętrza, dzwonnica, mur cmentarny z kapliczkami, otoczenie z drzewostanem - w gran. cmentarza kościelnego	A/103
2	Rzeczyca Ziemiańska	najstarsza część cmentarza katolickiego	A/1064
3	Rzeczyca Księża	kościół paraf. (d.filialny) pw. Świętego Krzyża, dzwonnica	A/37
4	Budki Górne	cmentarz wojenny z I wojny światowej	A/361
5	Olbięcin	zespół dworsko-parkowy w gran	A/285
6	Węglinek	cmentarz wojenny z I wojny świat	A/349

Tabela 1: Zabytki wpisane do rejestru zabytków; źródło: Obwieszczenie Nr 1/2025 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków W Lublinie

b) Zabytki ujęte w ewidencji zabytków:

Lp	Miejscowość	Lokalizacja	Nazwa
1	Budki Górne	dz.ewid.nr 060707_2.0008.858	Cmentarz z I wojny światowej
2	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.268/6, 268/10, 268/11, 276, 277/1, 277/2, 278/1, 278/2, 278/3, 279, 280	Zespół dworsko - parkowy
3	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.278/1	Pałac w zespole dworsko - parkowym
4	Olbięcin	dz. ewid. 060707_2.0008.268/10	Park w zespole dworsko - parkowym
5	Olbięcin	dz. ewid. 060707_2.0008.278/1	Oranżeria w zespole dworsko - parkowym
6	Olbięcin	dz. ewid 060707_2.0008.278/1	Oficyna w zespole dworsko - parkowym
7	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.268/10	Rządcówka
8	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.268/10	Spichlerz w zespole dworsko - parkowym
9	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.268/10	Stodoła w zespole dworsko - parkowym
10	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.268/11	Sześciórak w zespole dworsko - parkowym
11	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.278/1	Piwnica i skład narzędzi ogrodnika w zespole dworsko - parkowym
12	Rzeczyca Księża	dz. ewid. nr 060707_2.0010.179	Kościół
13	Rzeczyca Księża	dz. ewid. nr 060707_2.0010.179	Dzwonnica
14	Rzeczyca Ziemiańska	dz. ewid. nr 060707_2.0011.261	Kościół z wyposażeniem wnętrza

15	Rzeczyca Ziemiańska	dz. ewid. nr 060707_2.0011.261	Dzwonnica
16	Rzeczyca Ziemiańska	dz. ewid. nr 060707_2.0011.261	Otoczenie z drzewostanem i mur z kapliczkami w granicach cmentarza przykościelnego
17	Rzeczyca Ziemiańska	dz. ewid. nr 060707_2.0011.746	Najstarsza część cmentarza parafialnego
18	Węglinek	dz. ewid. nr 060707_2.0017.616	Cmentarz z I wojny światowej
19	Łychów Gościeradowski	dz. ewid. nr 060707_2.0006.311	Kapliczka
20	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.1031	Kościół
21	Rzeczyca Księża	dz. ewid. nr 060707_2.0010.623/3	Dawny dwór
22	Rzeczyca Ziemiańska	dz. ewid. nr 060707_2.0011.438	Dawna karczma
23	Trzydnik Duży - Kolonia	dz. ewid. nr 060707_2.0014.183/1	Budynek mieszkalny przy dawnej gorzelni
24	Trzydnik Mały	dz. ewid. nr 060707_2.0015.117	Kapliczka z figurą Matki Bożej Niepokalanego Poczęcia
25	Węglin	dz. ewid. nr 060707_2.0016.1031/1, 1031/2	Dawna Ochronka
26	Rzeczyca Księża	dz. ewid. nr 060707_2.0010.623/3, 623/2	Relikty parku
27	Węglin	dz. ewid. nr 060707_2.0016.647/2, 647/1	Park przy dawnej ochronce
28	Trzydnik Duży - Kolonia	dz. ewid. nr 060707_2.0014.180,181/2/181/3,181/4	Relikty parku
29	Łychów Gościeradowski	dz. ewid. nr 060707_2.0006.149	Cmentarz z I wojny światowej
30	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.745/1	Mogiła z I wojny światowej
31	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.268/10	Cmentarz z I wojny światowej
32	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.440	Cmentarz z I wojny światowej
33	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.1003	Mogiła z II wojny światowej
34	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.378/1	Mogiła z II wojny światowej
35	Olbięcin	dz. ewid. Nr 060707_2.0008.1008,1008/1,1016	Cmentarz parafialny
36	Rzeczyca Księża	dz. ewid. nr 060707_2.0010.232	Cmentarz parafialny
37	Trzydnik Duży - Kolonia	dz. ewid. nr 060707_2.0003.432/2	Mogiła z I wojny światowej
38	Olbięcin	dz. ewid. nr 060707_2.0008.952	Mogiła z II wojny światowej

Tabela 2: Zabytki nieruchome ujęte w ewidencji zabytków; źródło: zarządzenie Nr 22/Or/2024 Wójta Gminy Trzydnik Duży

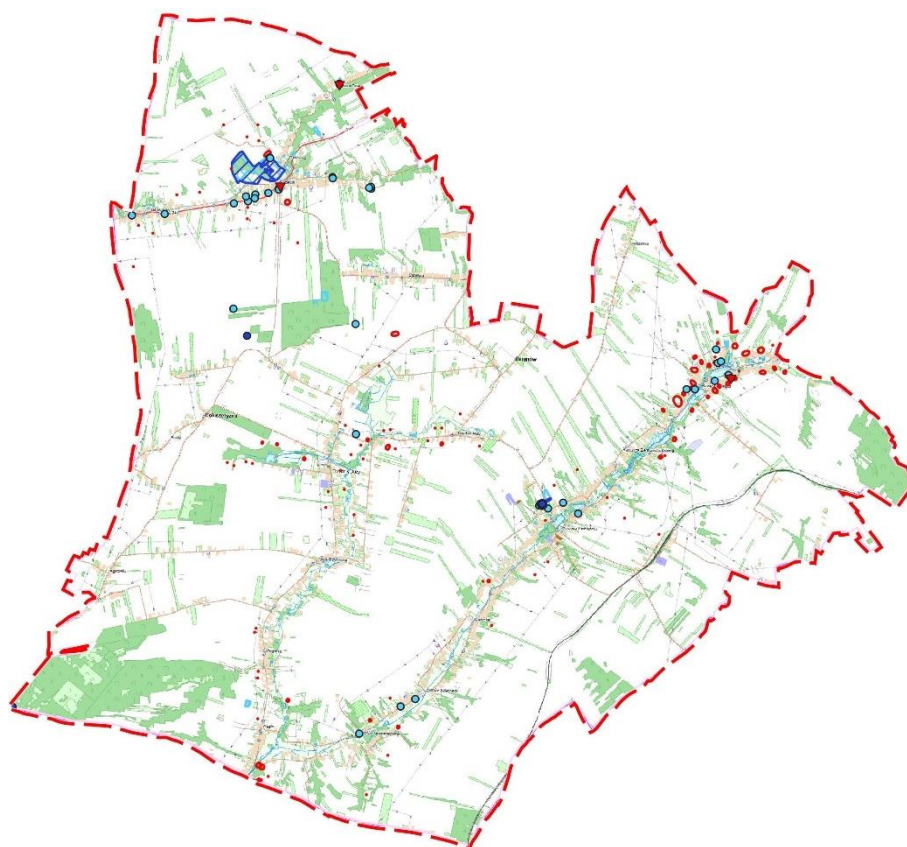
c) Zabytki archeologiczne ujęte w ewidencji archeologicznej:

Lp.	Stanowisko AZP	Lokalizacja
1	85-77/25-1	Dąbrowa
2	85-77/23-6	Dębowiec
3	85-77/27-8	Dębowiec
4	85-77/17-3	Liśnik Mały
5	85-77/21-13	Liśnik Mały
6	85-77/33-4	Liśnik Mały
7	85-77/8-2	Liśnik Mały
8	87-77/36-1	Łychów Gościeradowski
9	86-77/30-4	Łychów Gościeradowski
10	86-77/21-3	Łychów Gościeradowski
11	86-77/31-5	Łychów Gościeradowski
12	85-77/7-1	Olbięcin
13	85-77/6-2	Olbięcin
14	85-77/20-5	Olbięcin
15	85-77/23-6	Olbięcin
16	85-77/32-13	Olbięcin
17	85-77/26-7	Olbięcin
18	85-77/31-12	Olbięcin
19	85-77/18-3	Olbięcin
20	85-77/29-10	Olbięcin
21	85-77/28-9	Olbięcin
22	85-77/30-11	Olbięcin
23	85-77/19-4	Olbięcin
24	86-78/4-1	Rzeczyca Księża
25	85-78/23-7	Rzeczyca Księża
26	85-78/19-3	Rzeczyca Księża
27	85-78/24-8	Rzeczyca Księża
28	85-78/20-4	Rzeczyca Księża
29	85-78/21-5	Rzeczyca Księża
30	85-78/25-9	Rzeczyca Księża
31	85-78/38-22	Rzeczyca Księża
32	85-78/40-24	Rzeczyca Księża
33	85-78/42-26	Rzeczyca Księża
34	85-78/32-16	Rzeczyca Księża
35	85-78/30-14	Rzeczyca Księża
36	85-78/26-10	Rzeczyca Księża

37	85-78/31-15	Rzeczycza Księża
38	85-78/33-17	Rzeczycza Księża
39	85-78/39-23	Rzeczycza Księża
40	85-78/37-21	Rzeczycza Księża
41	85-78/29-13	Rzeczycza Księża
42	85-78/41-25	Rzeczycza Księża
43	85-78/28-12	Rzeczycza Księża
44	85-78/34-18	Rzeczycza Księża
45	85-78/27-11	Rzeczycza Księża
46	85-78/36-20	Rzeczycza Księża
47	85-78/35-19	Rzeczycza Księża
48	85-78/44-28	Rzeczycza Księża
49	85-78/43-27	Rzeczycza Księża
50	85-78/45-29	Rzeczycza Księża
51	85-78/47-31	Rzeczycza Księża
52	85-78/48-32	Rzeczycza Księża
53	85-78/46-30	Rzeczycza Księża
54	86-78/3-2	Rzeczycza Ziemiańska
55	86-78/18-5	Rzeczycza Ziemiańska
56	86-78/23-9	Rzeczycza Ziemiańska
57	86-78/22-8	Rzeczycza Ziemiańska
58	86-78/1-1	Rzeczycza Ziemiańska
59	86-78/8-3	Rzeczycza Ziemiańska
60	86-78/19-6	Rzeczycza Ziemiańska
61	86-78/17-4	Rzeczycza Ziemiańska
62	86-78/20-7	Rzeczycza Ziemiańska
63	86-78/21-5	Rzeczycza Ziemiańska
64	86-78/7-4	Rzeczycza Ziemiańskakolonia
65	86-78/8-3	Rzeczycza Ziemiańskakolonia
66	86-78/5-2	Rzeczycza Ziemiańskakolonia
67	86-78/19-6	Rzeczycza Ziemiańskakolonia
68	86-78/6-3	Rzeczycza Ziemiańskakolonia
69	86-77/22-5	Trzydnik Duży
70	86-77/2-2	Trzydnik Duży
71	86-77/15-4	Trzydnik Duży
72	86-77/23-6	Trzydnik Duży
73	86-77/1-1	Trzydnik Duży
74	86-77/26-9	Trzydnik Duży
75	86-77/27-10	Trzydnik Duży
76	86-77/29-12	Trzydnik Duży

77	86-77/25-8	Trzydnik Duży
78	86-77/28-11	Trzydnik Duży
79	86-77/24-7	Trzydnik Duży
80	86-77/32-13	Trzydnik Duży
81	86-77/33-14	Trzydnik Duży
82	85-77/24-1	Trzydnik Kolonia
83	86-77/6-3	Trzydnik Kolonia
84	86-77/7-4	Trzydnik Kolonia
85	86-77/13-10	Trzydnik Kolonia
86	86-77/14-11	Trzydnik Kolonia
87	86-77/9-6	Trzydnik Kolonia
88	86-78/24-15	Trzydnik Mały
89	86-77/3-2	Trzydnik Mały
90	86-77/12-9	Trzydnik Mały
91	86-77/4-3	Trzydnik Mały
92	86-77/10-7	Trzydnik Mały
93	86-77/8-5	Trzydnik Mały
94	86-77/11-8	Trzydnik Mały
95	86-77/35-13	Trzydnik Mały
96	86-77/36-14	Trzydnik Mały
97	86-77/34-12	Trzydnik Mały
98	87-77/8-1	Węglin
99	87-77/38-2	Węglin
100	87-77/7-2	Węglin
101	87-77/53-5	Węglin
102	86-77/20-3	Węglin
103	86-77/18-3	Węglinek
104	86-77/19-4	Węglinek
105	86-77/17-2	Węglinek
106	86-77/5-4	Węglinek
107	86-77/16-1	Węglinek
108	86-78/2-1	Zielonka

Tabela 3: Zabytki archeologiczne ujęte w ewidencji archeologicznej: źródło zarządzenie Nr 22/Or/2024 Wójta Gminy Trzydnik Duży



Rysunek 6: Lokalizacja obiektów i obszarów podlegających ochronie dziedzictwa; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa

17. Obszary pomników zagłady i ich strefy ochronne

Na terenie gminy nie występują pomniki zagłady ani strefy ochronne, o których mowa ustawy z dnia 7 maja 1999 r. o ochronie terenów byłych hitlerowskich obozów zagłady.

18. Tereny zamknięte i ich strefy ochronne

Na terenie gminy zostały wyznaczone tereny zamknięte zgodnie z decyzją Ministra Infrastruktury w sprawie ustalenia terenów zamkniętych, przez które przebiegają linie kolejowe obejmują one działki ewidencyjne: 939/1, 1063/1, 599/1, 737/1, 796, 1062/1, 2170, 296, 298/1.

Nie wykazano terenów zamkniętych ustalonych decyzją Ministra Obrony Narodowej w sprawie ustalenia terenów zamkniętych w resorcie obrony narodowej lub innych terenów zamkniętych ustalonych decyzją, o których mowa w art. 4 ust. 2a ustawy z dnia 17 maja 1989 r. - Prawo geodezyjne i kartograficzne. Zgodnie z powyższym, na podstawie art. 29 ust. 3 ustawy z dnia 27 marca 2003 r. o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym, nie wyłączono żadnych terenów z zakresu planu ogólnego gminy Trzydnik Duży.

19. Obszary ograniczonego użytkowania

Na terenie gminy aktualnie nie obowiązują obszary ograniczonego użytkowania w myśl art. 135 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Natomiast takie obszary mogą powstać wraz z rozwojem istniejących przedsięwzięć potencjalnie mogących oddziaływać na środowisko lub zawsze oddziaływujących na środowisko, o których mowa w Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 10 września 2019 r. w sprawie przedsięwzięć mogących znacząco oddziaływać na środowisko. Obszary ograniczonego użytkowania mogą również powstać wraz z rozwojem infrastruktury energetycznej w postaci instalacji turbiny wiatrowych, dla których wyznacza się strefą ograniczającą możliwości zagospodarowania w myśl art. 4 ustawy z dnia 20 maja 2016 r. *o inwestycjach w zakresie elektrowni wiatrowych*. Jednocześnie wskazuje się obszar ograniczonego użytkowania związany ze strefami sanitarnymi 50 m, 150 m i 500 m od cmentarzy ograniczającą możliwość zainwestowania i zagospodarowania terenu.

20. Obszary wymagające przekształceń, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji

W gminie wskazuję się występowanie dzikich wysypisk śmieci zagrażających środowisku naturalnemu oraz życiu i zdrowiu ludzi, systematycznie likwidowanych przez władze gminy. Długo okresowe składowanie odpadów może prowadzić do zanieczyszczenia i zdegradowania gleby oraz fauny i flory w okolicy występowania wysypiska. Jak wskazuje Gminny Program Rewitalizacji ostatnio udokumentowana wysypiska zlokalizowane były w obrębach Trzydnik Duży oraz Olbiecin wzdłuż ciągów komunikacyjnych. Występowanie dzikich czasowych wysypisk śmieci nie generuje obszarów, które wymagają przekształcenia, rehabilitacji, rekultywacji lub remediacji długookresowej, a tym samym nie generują potrzeb szczególnych działań planistycznych.

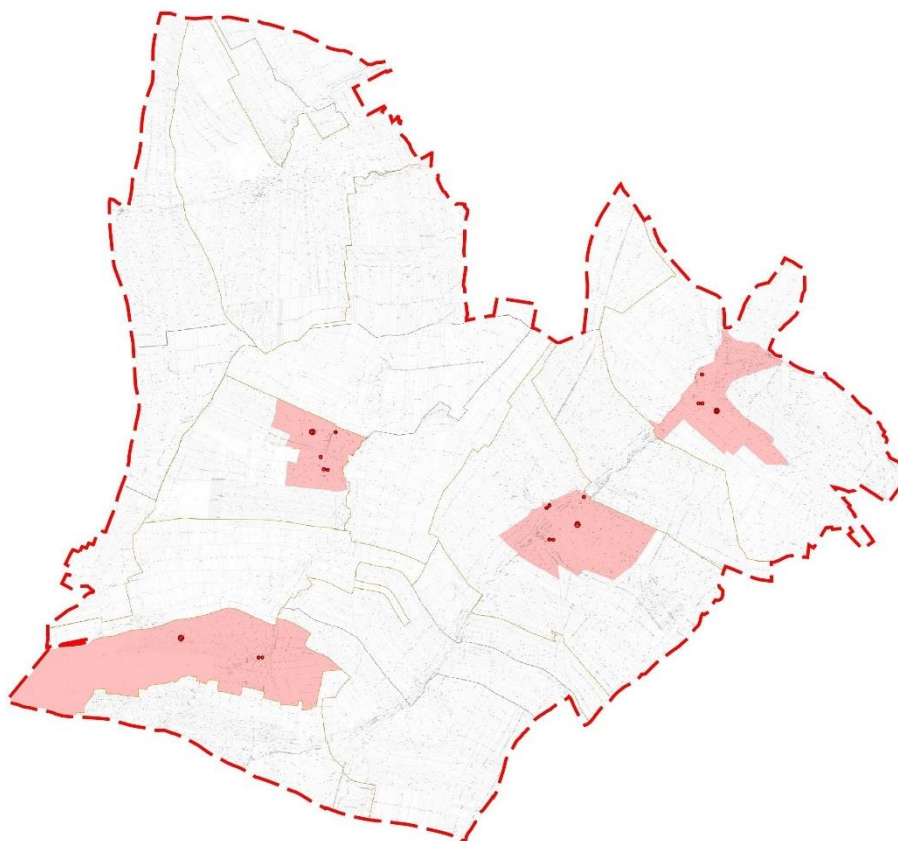
21. Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji

W myśl ustawy z dnia 9 października 2015 r. *o rewitalizacji*, rewitalizacja to proces wyprowadzenia ze stanu kryzysowego obszarów zdegradowanych dzięki działaniu na rzecz lokalnej społeczności, przestrzeni i gospodarki. Gmina aktualnie prowadzi prace nad gminnym programem rewitalizacji w celu realizacji zadań związanych z rozwiązaniem problemów społeczno-gospodarczych oraz rozwinięcia działań określonych w Lokalnym Programie Rewitalizacji.

Uchwałą nr IX/74/2025 Rady Gminy Trzydnik Duży z dnia 27 marca 2025 r., gmina określiła obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji obejmujące:

- a) Obszar zdegradowany:
 - podobzar I: Olbiecin,
 - podobzar II: Rzeczyca Księża,
 - podobzar III: Rzeczyca Ziemiańska,
 - podobzar IV: Trzydnik Duży,
 - podobzar V: Węglinek,

- podobzar VI: Wola Trzydnicka,
- b) Obszar rewitalizacji:
- podobzar I: część sołectwa Rzeczyca Księża,
 - podobzar II: część sołectwa Rzeczyca Ziemiańska,
 - podobzar III: część sołectwa Trzydnik Duży,
 - podobzar IV: sołectwo Węglinek.



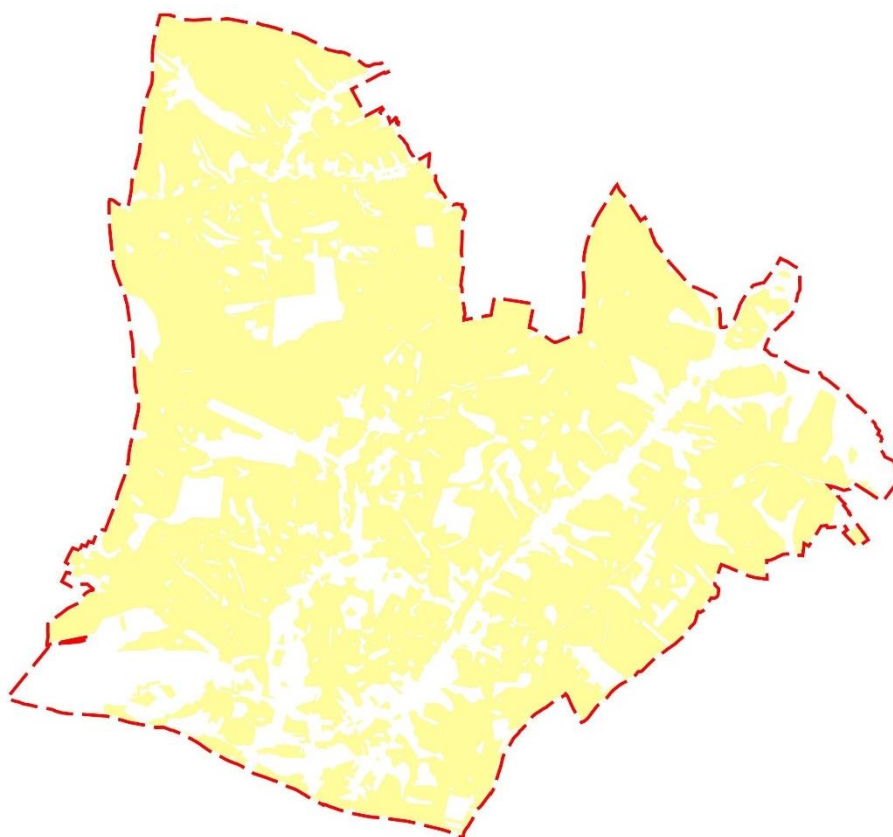
Rysunek 7: Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji na terenie gminy Trzydnik Duży; źródło: uchwała nr IX/74/2025 Rady Gminy Trzydnik Duży

22. Obszary ciche w aglomeracji oraz obszary ciche poza aglomeracją

Na terenie gminy nie zostały ustanowione obszary ciche w aglomeracji lub obszary ciche poza aglomeracją, o których mowa w art. 118b ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. Prawo ochrony środowiska. Jednakże wskazuje się na negatywnie oddziaływaniu hałasu na zdrowie i życie mieszkańców, użytkowników oraz środowisko, jak również wskazują się, że przekroczenie dopuszczalnych poziomów hałasu może wystąpić w rejonie głównych ciągów komunikacyjnych przebiegających przez Trzydnik Duży, w szczególności w rejonie DK74.

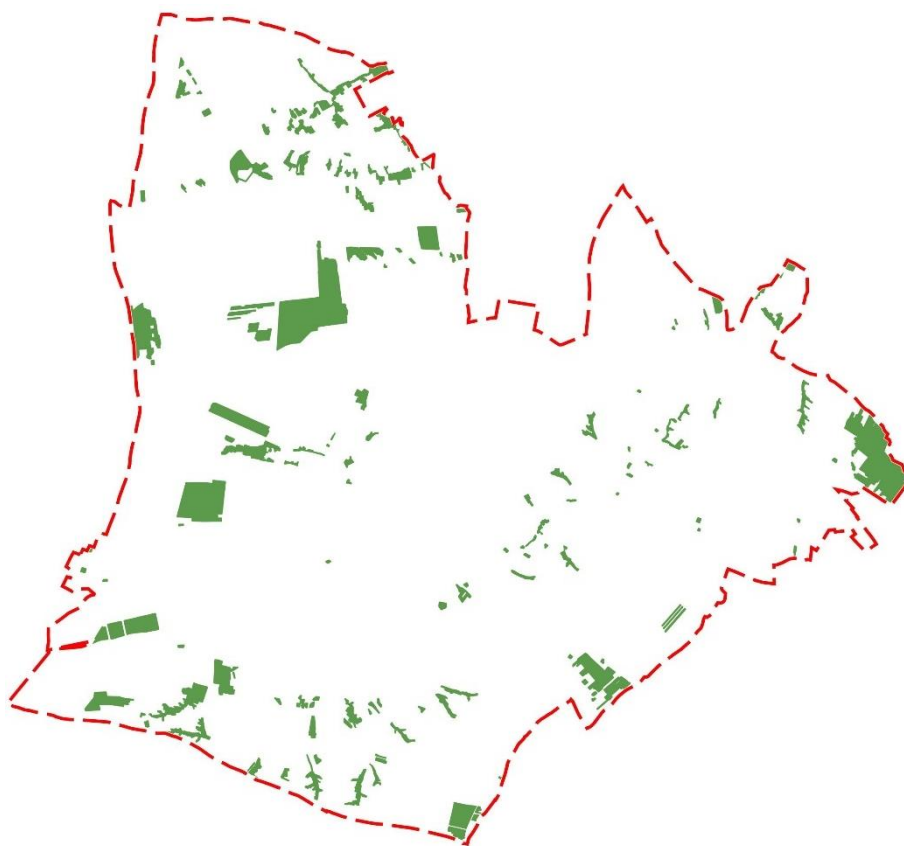
23. Grunty rolne stanowiące użytki rolne klas I-III oraz grunty leśne

Użytkami rolnymi w rozumieniu Rozporządzenie Ministra Rozwoju, Pracy i Technologii z dnia 27 lipca 2021 r. w *sprawie ewidencji gruntów i budynków* są użytki obejmujące: grunty orne, łąki trwałe, pastwiska trwałe, sady, grunty rolne zabudowane, grunty zadrzewione i zakrzewione na użytkach rolnych, grunty pod stawami, grunty pod rowami. Na terenie gminy nie występują grunty o klasie bonitacji I - najlepszej. Gmina Trzydnik Duży posiada za to grunty klasy bonitacji II - bardzo dobre oraz klasy bonitacji III, IIIa oraz IIIb - grunty średniej jakości, stanowiące około 71,2% udziału powierzchni w całej gminie co stanowi obszar wynoszący około 75,5 km². Część gruntów nie jest użytkowana na cele gospodarki rolniczej, a stanowi otwarte tereny zielni niskiej lub zadrzewienia.



Rysunek 8: Użytki rolne klasy bonitacji II-IIIb; opracowanie własne na podstawie EGiB

Lasami w rozumieniu ustawy z dnia 28 września 1991 r. *o lasach*, są zwarte tereny o powierzchni co najmniej 0,10 ha, pokryte roślinnością leśną - drzewami i krzewami oraz runem leśnym - lub przejściowo jej pozbawione. Lasami w rozumieniu przytoczonej ustawy są również tereny przeznaczone do produkcji leśnej lub stanowiący rezerwat przyrody lub wchodzący w skład parku narodowego albo wpisane do rejestru zabytków. Gmina posiada niski stopień pokrycia lasami stanowiący zaledwie 5,05% powierzchni gminy, obejmując 528,99 ha.



Rysunek 9: Obszary lasów; źródło: opracowanie własne na podstawie EGIB

Zgodnie z ustawą z dnia 3 lutego 1995 r. o ochronie gruntów rolnych i leśnych, przeznaczenie na cele nierolnicze i nieleśne gruntów stanowiących użytki klas I-III na etapie opracowywania planu miejscowego w granicach miast nie wymaga uzyskania zgody ministra właściwego do spraw rozwoju wsi, jednakże poza terenami miejskimi należy uzyskać taką zgodę w podczas sporządzania planu miejscowego. W przypadku zmiany przeznaczenia części lasów na etapie sporządzania planu miejscowego konieczne jest uzyskanie zgody na zmianę przeznaczenia gruntów leśnych na cele nierolnicze i nieleśne. Zgodnie z wyżej przytoczoną ustawą zgodę tę wydaje Minister właściwy do spraw środowiska w odniesieniu do gruntów własności Skarbu Państwa, a w odniesieniu do pozostałych gruntów Marszałek Województwa.

Na etapie planu ogólnego gminy nie jest wymagane uzyskanie zgody od powyższych organów na przeznaczenie gruntów rolnych i leśnych na cele nierolnicze i nieleśne zgodnie z ustawą o planowaniu i zagospodarowaniu przestrzennym.

24. Zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej

Na terenie gminy nie występują zakłady o zwiększonym i dużym ryzyku wystąpienia poważnej awarii przemysłowej, o których mowa w art. 248 ustawy z dnia 27 kwietnia 2001 r. *Prawo ochrony środowiska*.

25. Rozmieszczenie istniejących i planowanych obiektów infrastruktury społecznej, transportowej i technicznej wraz z obowiązującymi dla nich ograniczeniami w zagospodarowaniu

Infrastruktura społeczna

W ramach zasadniczego systemu nauczania prowadzi się edukację na następujących poziomach:

- a) Opieka i wychowanie przedszkolne oraz szkolnictwo podstawowe:
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Trzydniku Dużym i Woli Trzydnickiej,
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Rzeczy Ziemiańskiej,
 - Zespół Szkolno-Przedszkolny w Olbincinie,
- b) Szkolnictwo podstawowe:
 - Szkoła Podstawowa w Rzeczy Księżej,
 - Szkoła Podstawowa w Łychowie Gościeradzkim,
 - Szkoła Podstawowa Specjalna w Olbincinie.

Kultura

Oferta związana z kulturą na terenie miejscowości obejmuje takie działalności jak:

- a) Gminny Ośrodek Kultury w Trzydniku Dużym,
- b) Gminna Biblioteka Publiczna w Trzydniku Dużym z punktami bibliotecznymi w Woli Trzydnickiej i Węglinie oraz filiami w: Olbincinie, Rzeczy Księżej, Rzeczy Ziemiańskiej,
- c) Klub Sportowy Gminnego Ośrodka Kultury w Trzydniku Dużym Stowarzyszenie Kultury Fizycznej,
- d) Gminny Klub Sportowy „Płomień” Trzydnik Duży,
- e) Stowarzyszenia i grupy kulturalne:
 - Stowarzyszenie Przyjazna Wieś Olbincin,
 - Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju i Promocji Ziemi Trzydnickiej,
 - Stowarzyszenie Nasza Przyszłość, Rzeczy Księża,
 - Stowarzyszenie Edukacyjno-Społeczne na rzecz rozwoju Rzeczy Ziemiańskiej,
 - Stowarzyszenie zwykle „Dolina Karasiówki”,
 - Stowarzyszenie zwykle „Stowarzyszenie Przyjaciół Trzydnika Dużego”,
 - Stowarzyszenie „Każdy ma szansę” w Olbincinie,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Rzeczy Księżej.
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Rzeczy Ziemiańskiej,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Łychowie Szlacheckim,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Łychowie Gościeradzkim,
 - Koło Gospodyń Wiejskich w Węglinie,

- Koło Gospodyń Wiejskich w Węglunku,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Woli Trzydnickiej,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Trzydniku Dużym,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Przyjazna Wieś Olbiewicz”,
- Koło Gospodyń Wiejskich Liśniczanki w Liśniku Małym,
- Koło Gospodyń Wiejskich „Cuda Wianki” w Dąbrowie,
- Koło Gospodyń Wiejskich w Budkach „Sąsiedzi”,
- Klub Seniora "Radość Życia" w Trzydniku Dużym,
- Zespół Folkowy „Świtez” z Węglina,
- Męski Zespół Obrzędowy „Herody” z Budek,
- Kapela Ludowa z Trzydnika Dużego.

Usługi zdrowia i opieki

Opieka zdrowotna i socjalna w Trzydniku jest zapewniana w następujących instytucjach:

- a) Przychodnie opieki zdrowotnej:
 - NZOZ Trzydnik Duży - Trzydnik Duży 59,
- b) Opieka społeczna:
 - Ośrodek Pomocy Społecznej w Trzydniku Dużym - Trzydnik Duży 59A,

Usługi kultu religijnego

Na terenie gminy działają następujące ośrodki kultu religijnego:

- a) Parafia Podwyższenia Krzyża Świętego w Woli Trzydnickiej,
- b) Parafia pw. św. Apostołów Piotra i Pawła w Olbiewie,
- c) Parafia pw. Niepokalanego Serca Najświętszej Maryi Panny w Węglinie,
- d) Parafia pw. Najświętszej Maryi Panny Wspomożenia Wiernych w Dąbrowie Olbickiej
- e) Parafia rzymskokatolicka pw. Przemienienia Pańskiego.

Infrastruktura Komunikacyjna

Głównymi kanałami komunikacyjnymi w Trzydniku Dużym, są DK74 przecinające miasto w układzie wschód-zachód oraz DW855 w układzie północ-południe. Dalsza część komunikacji odbywa się poprzez rozbudowany system dróg powiatowych i gminnych. Na terenie gminy zlokalizowany jest peron kolei pasażerskiej w miejscowości Rzeczyca.

Infrastruktura techniczna

a) Wodociągowa

Zaopatrzenie w wodę w gminie zostało zapewnione poprzez rozbudowane systemy wodociągowe. Woda do na potrzeby gospodarcze pozyskiwana jest poprzez trzy ujęcia wodociągów wiejskich zlokalizowanych w Owczarni. Część zakładów produkcyjnych oraz placówek publicznych zaopatruje się z indywidualnych ujęć wód podziemnych.

b) Kanalizacja

Odbiór nieczystości ciekłych na terenie gminy odbywa się za indywidualnych zbiorników na nieczystości (szamba). Gmina nie posiada zbiorczego systemu kanalizacji sanitarnej ani deszczowej. Gmina nie posiada na własnym terenie oczyszczalni ścieków.

c) Gazownictwo

Doprowadzenie gazu do użytku gospodarstw domowych, rolnych oraz przedsiębiorstw zapewnia Polska Spółka Gazownictwa Sp. z o.o. poprzez rozbudowaną sieć niskiego i średniego ciśnienia o długość ponad 135 km poprowadzoną z stacji redukcyjnej w Rzeczyca Ziemiańska oraz z stacji zlokalizowanych poza granicami administracyjnymi gminy w miejscowości Sławy. Zgodnie z danymi spółki stopień gazyfikacji gospodarstw domowych wnosi obecnie 40,42%.

Przez gminę przebiega również gazociąg przesyłowy o średnicy DN 700. Gazociąg jest pod zarządem spółki Operator Gazociągów Przesyłowych GAZ-SYSTEM SA.

d) Elektroenergetyka

Dystrybucja energii elektrycznej na terenie gminy odbywa się poprzez rozbudowany system energetyczny składający się z linii elektroenergetycznych średniego i wysokiego napięcia. Przez gminę przebiegają: linia napowietrzna 110 kV relacji GPZ Zaklików - GPZ Budzyń oraz linii napowietrznej 110 kV relacji GPZ Annopol-GPZ Budzyń.

Na terenie gminy funkcjonują również instalacje wytwarzające energię z odnawialnych źródeł energii m.in. farmy fotowoltaiczne, mikroinstalacje przydomowe. Źródła odnawialne stanowią niewielką rezerwę energetyczną zapewniającą jedynie czasowe pokrycia wydatku energetycznego. Istniejące instalacje nie mogą stanowić zasilania alternatywnego w przypadku awarii sieci dystrybucyjnej.

26. Rekomendacje i wnioski zawarte w audycie krajobrazowym oraz krajobrazy priorytetowe

Na mocy uchwały nr LXXXIII/1734/2016 Zarządu Województwa Lubelskiego z dnia 16 lutego 2016 r. przystąpił do sporządzenia audytu krajobrazowego dla województwa. Zgodnie z uchwałą nr

XCVIII/1792/2025 z dnia 11 marca 2025 r. Zarząd Województwa wystąpił o opinie ws. audytu krajobrazowego do podmiotów, o których mowa w art. 38b ust 2 pkt 2 u.p.z.p. W przedstawionym projekcie audytu nie wyznacza się krajobrazów priorytetowych na terenie gminy.

27. Opracowanie ekofizjograficzne

Opracowanie ekofizjograficzne stanowiło podstawę rozpoznania uwarunkowań przyrodniczych i środowiskowych determinujących możliwości oraz ograniczenia w zagospodarowaniu przestrzennym, obejmując analizę m.in. rzeźby terenu, stosunków wodnych i hydrologicznych, roślinności, gleb, form ochrony przyrody, kierunków spływu wód oraz występowania zagrożeń środowiskowych, jak również obszarów narażonych na hałas i zanieczyszczenia. Ustalenia te zostały przełożone na rozwiązania planistyczne poprzez właściwy dobór funkcji terenom, wyznaczenie i ochronę stref otwartych, określenie zasad kształtowania zabudowy oraz wprowadzenie ograniczeń i wymogów dla obszarów szczególnie wrażliwych. Uwzględnienie wyników opracowania sprzyja racjonalnemu gospodarowaniu przestrzenią, ogranicza ryzyka środowiskowe i umożliwia zachowanie kluczowych walorów przyrodniczych, przy jednoczesnym podnoszeniu bezpieczeństwa użytkowania terenów i jakości życia mieszkańców, w myśl projektowania zrównoważonego.

28. Zestawienie rysunków

Rysunek 1: Cele w Obszarach strategicznych w ujęciu terytorialnym; źródło: Strategii Rozwoju Ponadlokalnego na lata 2023 - 2027 z perspektywą do 2035 r. „Razem dla rozwoju”.....	15
Rysunek 2: Obszary Natura 2000; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska	17
Rysunek 3 Obszary korytarzy ekologicznych; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Generalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska	18
Rysunek 4: Urządzenia melioracyjne; źródło: opracowanie własne na podstawie danych PGWWP...	19
Rysunek 5: Kopalina węgla brunatnego; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Państwowego Instytutu Geologicznego	21
Rysunek 6: Lokalizacja obiektów i obszarów podlegających ochronie dziedzictwa; źródło: opracowanie własne na podstawie danych Narodowego Instytutu Dziedzictwa.....	27
Rysunek 7: Obszary zdegradowane i obszary rewitalizacji na terenie gminy Trzydnik Duży; źródło: uchwała nr IX/74/2025 Rady Gminy Trzydnik Duży	29
Rysunek 8: Użytki rolne klasy bonitacji II-IIIb; opracowanie własne na podstawie EGiB.....	30
Rysunek 9: Obszary lasów; źródło: opracowanie własne na podstawie EGiB.....	31

29. Zestawienie tabel

Tabela 1: Zabytki wpisane do rejestru zabytków; źródło: Obwieszczenie Nr 1/2025 Lubelskiego Wojewódzkiego Konserwatora Zabytków W Lublinie	22
Tabela 3: Zabytki nieruchome ujęte w ewidencji zabytków; źródło: zarządzenie Nr 22/Or/2024 Wójta Gminy Trzydnik Duży.....	23

30. Załączniki:

- Załącznik nr 1 - Uzasadnienie cz. graficzna
- Załącznik nr 2 - Gminne Standardy Urbanistyczne